

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Minister, który powinien ustąpić

Nie ulega wątpliwości, że okupacja Czech ma dla Niemców na dalszą metę ogromne znaczenie. Szczególnie znaczenie strategiczne, w wypadku konfliktu z Polską. Jednakże skutki ujemne tej operacji politycznej są tak bardzo widoczne, że może się nasunąć pytanie, czy owe dolegliwości nie równoważą, a może nawet nie przewyższą plusów sukcesu.

Po układzie w Monachium sytuacja Niemiec była szczególnie pomyślna. Mocarstwa zachodnie składały ofertę współpracy w duchu „monachijum”, również w Europie wschodniej i centralnej perspektywy dalekoidącej przyjaznej współpracy stały otworem. Po aneksji Czech, Anglia i Francja wzięły ostry kurs antyniemiecki i mamy już dość wyraźną kolicję antyniemiecką, na którą parę miesięcy temu nie była nawet projekcją.

W tych warunkach aneksję Czech można uznać za sukces jedynie wtedy, jeżeli osiągnięcia równoważą te wszystkie ujemne następstwa i jeżeli owych skutków, dla Niemiec korzystnych, nie można było osiągnąć inną drogą, nie wywołując tyle ciężkich konsekwencji.

Ten ostatni warunek podkreślić należy z całym naciskiem. To właśnie sztuka dobrej gry dyplomatycznej. Tak jak w ekonomii — maksimum korzyści, minimum kosztów. Ołóż obiektywna ocena sytuacji prowadzi do wniosku, że min. Ribbentrop nie wykazał talentu dyplomatycznego, rozgrywając tę partię. Stosując metody mniej brutalne można było osiągnąć te same skutki realne, nie wywołując tylu konsekwencji.

Jeżeli Hacha i Chwałkowski podpisali całkowitą kapitulację, oddając państwo w ręce Hitlera, to oczywiście wykazali tym, że są ludźmi łatwymi do podporządkowania. Hitler mógł z łatwością podporządkować sobie całą Czechosłowację, czyniąc z niej faktyczny protektorat, a nie budząc w Europie żadnych ostrzejszych sprzeciwów. Zresztą, jak wiemy, Chwałkowski odbywał częste pielgrzymki do Berlina i okazywał się dość dyspozytywny. Prawda, później polityka czechka zaczęła się nieco emancypować, jak to mieliśmy dowody w sprawie Rusi Podkarpackiej i w sprawie Słowacji. Ale te odruchy samodzielności można było tłumaczyć nie uciekając się do okupacji Pragi.

Można było nawet zażądać likwidacji armii czeskiej i zastąpienia jej milicją, czy coś w tym rodzaju. Z pewnością Hacha i Chwałkowski nie odważyliby się odmówić. Merytorycznie, sytuacja nie różniłaby się od obecnej, dlatego inwazja zbrojna była środkiem przesadnie silnym, idącym dalej niż wymagała konieczność. Błąd wyraźny, a jakże w swych skutkach ciężki.

Być może brutalność operacji była potrzebna ze względów wewnętrzno politycznych. Ale i w tym wypadku

(Dokończenie na str. 2)

Tse.

Porozumienie Anglii, Francji i ZSRR przewiduje pomoc krajom objętym gwarancjami

LONDYN, (Pat). Propozycja brytyjska w sprawie paktu z Sowietami przekazana została wczoraj przed południem, po uzgodnieniu jej z rządem francuskim, ambasadorowi brytyjskiemu w Moskwie.

Spodziewać się należy, że jeszcze wieczorem, lub najpóźniej dziś rano, nota brytyjska zostanie doręczona rządowi sowieckiemu.

Nota brytyjska zawiera mniej więcej 400 słów i składa się z dwóch stron pisma maszynowego. Wysuwają one nast. 3 propozycje:

3) Porozumienie między trzema mocarstwami: Brytanią, Francją i Rosją Sowiecką, przewidujące natychmiastowe udzielenie sobie wzajemnej pomocy w wypadku ataku na którekolwiek z tych mocarstw.

2) Zgoda między trzema mocarstwami co do BEZZWŁOČNEJ AKCJI WOJSKOWEJ W FORMIE POŻĄDANEJ PRZEZ TE MOCARSTWA, KTÓRYM JUŻ UDZIELONA ZOSTAŁA GWARANCJA JEDNEGO LUB KILKU Z TYCH TRZECH MO-

CARSTW. POMOC TA MA BYĆ NATYCHMIAST NA WEZWANIE PAŃSTW OBJĘTYCH GWARANCJĄ, o ileby stały się one ofiarami agresji, której się czynnie przeciwstawili.

3) Klauzula przewiduje zachowanie zasad paktu Ligi Narodów i postanawia konsultację w wypadku agresji w którejkolwiek części Europy.

Oczekują, że odpowiedź rządu so-

wieckiego udzielona zostanie we wtorek przyszłego tygodnia. Ambasador Majski powraca w poniedziałek do Londynu. Lord Halifax ma również powrócić do Londynu z week-endu świątecznego w poniedziałek wieczór

PARYŻ, (Pat). Charge d'affaires Francji w Moskwie i ambasador brytyjski otrzymali instrukcję dokonania uzgodnionej demarche u Molotowa celem wręczenia mu oficjalnie propozycji francusko - brytyjskich.

Woroszyłow zaproszony do Londynu

LONDYN, (Pat). Żywe zainteresowanie wywołało w Londynie oznajmienie brytyjskiego ministerstwa wojny potwierdzające, że generalissimus Czerwonej Armii i minister wojny rządu sowieckiego marszałek Woroszyłow zaproszony został oficjalnie przez ministra wojny Hoare Belisha jako gość na manewry brytyjskie.

W kołach poinformowanych twierdzą, że Woroszyłow zaproszenie przyjął.

Brytyjskie ministerstwo wojny stwierdza również, że po za Woroszyłowem inni wybitni przedstawiciele obcych armii zostali również zaproszeni na te manewry.

Jak „znikają” mniejszości w Niemczech

PARYŻ—, (Pat). Prasa paryska za czyna zaczyna okazywać coraz większe zainteresowanie dla spisu ludności w Niemczech i metod, zastosowanych przez władze niemieckie przy tym spisie.

Dziennik „Epoque” zamieszcza obszerny artykuł swego redaktora dyplomatycznego p. Donnadiu, który pod tytułem „Jak znikają mniejszości w Niemczech” pisze, że Rzesza zarządziła spis ludności w tym celu,

aby dostarczyć przede wszystkim argumentów, mających służyć do odparcia zarzutów, że Niemcy wchłoneli znaczną ilość ludności obcoarodowych. Przytoczywszy dane statystyczne, dotyczące liczby Polaków w Rzeszy, którą Niemcy stale zmniejszali w swych statystykach, autor oswiadcza, że Polska zdecydowana jest nie dopuścić, żeby jej rodacy byli prześladowani. Polska i Niemcy podpisały 5 listopada 1937 r. deklarację o wzajemnym traktowaniu swych

mniejszości narodowych. Konwencja ta była stale przez Niemcy gwałcona. Polacy w Niemczech mieli prawa nie slychające ograniczone.

W podobnym tonie zamieszcza artykuł dziennik katolicki „Aube”, który kończy swój artykuł przekonaniem, że statystyka niemiecka z łatwością uzyska wynik, jaki sobie zakreśliła, a mianowicie zredukowanie ilości Polaków w Niemczech do nie wielkiej cyfry.

Projekt ustawy o stanie wojennym uchwalila Rada Ministrów

WARSZAWA, (Pat). W dniu 26 bm. odbyło się pod przewodnictwem premiera gen. Sławoj Składkowskiego posiedzenie Rady Ministrów.

Rada Ministrów przyjęła m. in. projekt ustawy o stanie wojennym, który zastąpi rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z 1928 r. w tej samej sprawie. Projekt powyższy ma na celu wprowadzenie nowych przepisów o stanie wojennym, wobec zmienione go stanu prawnego przez konstytucję kwietniową.

Następnie Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o szczególnej odpowiedzialności karnej w przypadkach zbiegostwa do nieprzyjaciela lub poza granice państwa. Projekt powyższy ustala, iż w razie skazania za pewne przestępstwa, wymienione w kodeksie karnym wojskowym i ustawie o powszechnym obowiązku wojskowym, jeżeli sprawca zbiegł do nieprzyjaciela lub poza granice państwa, sąd może orzec obok kar, przewidzianych za dane przestępstwa, szczególne kary dodatkowe. przepa dek majątku oraz utratę zdolności do dziedziczenia i otrzymania darowizn

Likwidacja sporu Litwy z Watykanem

RZYM, (Pat). Rozeszła się tutaj pogłoska, że rząd litewski pragnie osłabienie ułożyć swe stosunki z Watykanem i nosi się podobno z zamiarem zamianowania posła przy Stolicy Apostolskiej. W związku z tym nałoży wyjaśnić, że na tle sporu pomiędzy Stolicą Apostolską a rządem litewskim, co do wykonania konkordatu, poselstwo litewskie przy Watykanie kierowane jest od sierpnia 1932 r. przez charge d'affaires. Przewidują tu, że ewentualna normalizacja stosunków litewsko - watykańskich obejmie przede wszystkim sprawy akcji katolickiej i wychowanie młodzieży. Oba te zagadnienia były dotychczas głównym przedmiotem sporu.

Święto pieśni, muzyki i WF w Grodnie

GRODNO, (Pat). Zarząd Główny Związku Osadników organizuje uroczystość święta pieśni i muzyki oraz święta wychowania fizycznego, które odbędą się pod protektoratem pana Ministra Opieki Społecznej Mariana Zyndram Kościelkowskiego w dniach 27, 28 i 29 maja 1939 r. w Grodnie.

W Kownie coraz bardziej doceniają życzliwość Polaków dla Litwy

KOWNO, (Pat). Dwutygodnik „Kardas”, przeznaczony dla sfer oficerskich, omawia w ostatnim swym numerze podróż gen. Rasztikisa do Warszawy, nazywając ją historycznym faktem po nawiązaniu stosunków polsko - litewskich.

Sam fakt podtrzymywania stosunków, pisze „Kardas” musimy oceniać dodatnio. Od czasu ich nawiązania aż do chwili obecnej naród i państwo polskie nie obciążają swoim zobowiązaniem naszych pozycji w chwilach

ważkich dla Litwy.

W chwilach tych okazywano nam nawet szczerze współczucie i uczucie ciepłej sympatii. Powracając do wizyty gen. Rasztikisa, pismo podkreśla: że „Ciepło, okazane naszemu głow nodowodzącemu w Warszawie ze strony sfer wojskowych, politycznych i społeczeństwa wywołuje w nas uczucia przyjacielskie pod adresem narodu polskiego”.

Anglia nie ma zamiaru uznać aneksji Czechosłowacji i sum rządu czeskiego Niemcom nie wypłaci

LONDYN, (Pat). Izba Gmin odbyła przed rozejściem się debatę na temat stosunku W. Brytanii do ziem, które dawniej tworzyły republikę czesko - słowacką. Dyskusja spowodowana była sprawą depozytu przeszło 5 mil. funtów, który złożony był w banku angielskim, a który gubernator banku Montagu Norman zgodził się przekazać z powrotem do banku czeskiego w Pradze, oddając sumę tę w rzeczywistości do dyspozycji rządu niemieckiego.

Kancelarz skarbu sir Jahn Simon, odpowiadając opozycji, podkreślił że rząd brytyjski nie uznał aneksji czesko - słowackiej i nie ma zamiaru jej uznać i dlatego depozyty, które znajdują się w Londynie, jako należące

się dawnemu rządowi czesko - słowackiemu, zostały przez skarbu brytyjski zablokowane i sum tych żadne wypłaty, któreby się mogły dostać do rąk rządu niemieckiego, nie będą czynione.

Co się jednak tyczy depozytu przeszło 5 mil. funtów, to złożony on był w banku angielskim przez bank wypłat międzynarodowych w Bazylei i był do dyspozycji tego banku. Rząd brytyjski nie ma żadnej sankcji, aby mógł udaremnić zwrot tego depozytu ze strony banku angielskiego bankowi wypłat międzynarodowych w Bazylei, który występował w tej sprawie z ramienia banku czeskiego, będącego właścicielem tego depozytu.

Po śmierci s. p. prof. Aleksandra Bruecknera

BERLIN, (Pat). Ambasador R. P. oraz przedstawiciel konsula generalnego złożyli kondolencje rodzinie s. p. prof. Aleksandra Bruecknera. Data pogrzebu nie została jeszcze ustalona.

„Żywe to pedy”

WARSZAWA, (Pat). Marszałek Śmigły Rydz otrzymuje w dalszym ciągu listy, których szereg gorąco miłujących kraj obywateli wyraża gotowość złożenia ofiary z życia na ołtarzu ojczyzny, prosząc, by wciągnięto ich na listę „żywych torped”. Nadesłali dalsze zgłoszenia: Zygmunt Brzozowski, zam. w Chełmie, Józef Balukiewicz, zam. w Białowieży, Edmund Romanowski, zam. we wsi Smorze, pow. Strzyż i Józef Izdebski, zam. we wsi Zbuczyn, pow. Siedlce.

Mia. Muntera w Berlinie

BERLIN, (Pat). W dniu wczorajszym zatrzymał się na krótko w Berlinie w przejeździe z Genewy do Rygi minister spraw zagranicznych Łotwy p. Munter.

Paderewski zastąpił na serce Wzruszające sceny wśród 16.000 zebranych na koncert

LONDYN, (Pat). Ignacy Paderewski miał wczoraj wieczorem przed rozpoczęciem wyznaczanego na wczoraj wieczór koncertu, lekki atak serca. wskutek czego koncert został odwołany w ostatniej chwili

Około 16 tys., które przybyły na wyprzedany do ostatniego miejsca koncert, rozeszły się rozczarowane. Wśród tych widzów były wzruszające sceny, albowiem wielu z nich płakało i klękając odbywało modły za

życie Paderewskiego, gdy wiadomość o ataku serca została ogłoszona.

Pozostała część dalszego tournée koncertowego w Ameryce została wobec tego odwołana.

Paderewski liczy 79 lat

Jutro premiera

Wielkie arcydzieło o milionowej wystawie
Wielki film bohaterski wspaniale afilmowany
w olśniewających barwach Natury

GEORGE BRENT-OLIVIA D. HAVILLAND
CLAUDE RAINS-MARGARET LINDSAY

Realizacji Michael Curtiza
twórcy „ROBIN HOODA“

BATALIA

NIEUSTRASZONYCH

DRAMAT OLBRZYMÓW

Giełda zbożowo-towarowa
i Inniarska w Wilnie

z dnia 26 maja 1939 r.

Table with market prices for various goods like Żyło, Pszenica, Jęczmień, Owies, Gryka, Mąka, Wyka, Lubin, Siemię, Len, Kądzień, Targaniec.

Rozkład jazdy

statków „PAN TADEUSZ“ i „SOKÓŁ“ kursujących między Wilnem a Wenkami
Ważność od 21 maja r. na niedziele i święta do odwołania

Ważność od 21 maja r. na niedziele i święta do odwołania
Ważność od 21 maja r. na niedziele i święta do odwołania

Wynajem motocykla

(prawo jazdy niezbędne). Nauka na miejscu — S. Stankiewicz. Rzečna 8 m. 3 (Zakret).

HELIOS Jutro premiera
PORZUCONA Batalia nieustraszonych

HELIOS Ostatnie dni. Uczta artystyczna dla wszystkich!
Charles FOYER i Irena DUNNE w arcyfilmie „UKOCHANY“

Dorothy LAMOUR i Ray Millynd w wielkim filmie p. t. „Meksykańskie noce“

MARS Dziś premiera. Wspaniały film awanturczo-dżunglowy p. t.

„ZAGINIONA DŻUNGLA“

Śmiertelne zmagania ludzi z najdzikszyimi bestiami. Burza na morzu.
Płonący sterowiec nad dżunglą. Ukryty skarb strzeżony przez lwy i tygrysy

SWIATOWID Wspaniały film produkcji polskiej osn. na tle ciek. anegdoty historycznej
Ułan księcia Józefa

ROWERY czołowych marek, oraz części

Advertisement for D. WAJMAN bicycles and parts, including a picture of a bicycle and text about 'KORONA' brand.

Advertisement for motorcycles and cars, mentioning brands like 'Skoda', 'ESBROCK-MOTOR', and 'SAMOCHODY'.

Reprezentacyjne Kino CASINO Początek o g. 2-iej
Burza nad Bengali

ZNICZ „CZARDASZ“
Wiwulskiego 2 W rol. gł.: Juna Knight oraz Michael Bartleff, Szoke Szakall

OGNIKO! Dziś. Potężne arcydzieło produkcji polskiej
„GRANICA“

Advertisement for 'Kogutek' medicine, featuring a rooster logo and text about treating flu and colds.

AKUSZERKI Maria Laknerowa
przyjmuje od godz. 9 rano do godz. 7 wiecz.

M. Brzezina
masaż leczniczy i elektryczny

Smałowska
Gabinet Kosmetyczny, odmładzanie cery, usuwanie zmarszczek...

Kupno i sprzedaż
MAGIEL-ELEKTRYCZNY wraz z lokalem z powodu wyjazdu do sprzedania...

PRACA
STUDENT USB przyjmie wszelką pracę umysłową na skromnych warunkach...

RÓŻNE
KTO POŻYCZY do 800 zł na najwyższy procent. Gwarantuję hipoteką...

Za 5 zł FUTRO
przechowujemy przez całe lato w specjalnym lokalu Futra powierzone nam obecnie do naprawy...

TANATOL
tępi KARALUCHY i PRUSAKI

LOKALE
POKÓJ DO WYNAJĘCIA na sezon letniskowy z osobnym wejściem z używaniem kuchni...

MIESZKANIE 3 pokojowe do wynajęcia od 1 czerwca, Mickiewicza 24. Dozorca wskazuje.

DO WYNAJĘCIA luksusowe mieszkanie z 6 pokoi, kuchnia gazowa — Mała Pohulanka 10, róg Teatralnej, tel. 30-11.

MIESZKANIE 2-pokojowe umeblowane z dostępem do kuchni do wynajęcia. Wiadomość — ul. Mickiewicza 22-a m. 41.

NOWOGRODZKIE
DOKTOR spec. chorób uszu, nosa i gardła — przyjmuje chorych w Nowogrodzku w niedzielę i poniedziałek 29 maja w domu Perseckiego...

BARANOWICKIE
PLAC przy stacji Łuszcze, pow. łuniniecki, o powierzchni 1,3 ha. Dwa donki, chlewy i ogród owocowy...

ZGUBIONO na rynku w Baranowiczach dnia 19 maja br. dowód osobisty wydany przez Starostwo Baranowickie...

RESTAURACJA Dancing „Empire“ 66, Baranowice, Szepietkiewicza 49, tel. 268 śniadania, obiady, kolacje...

Kino „APOLLO“ w Baranowiczach
Dziś. Piękny dramat wschodni z niezrównan. Ramonem Navarro

„SZEIK“

Kino-Teatr „PAN“ w Baranowiczach
Dziś. Cudowny dramat, film arcydzieło produkcji polskiej

„SYGNAŁY“
W rolach głównych: Żelichowska, Jerzy Pichelski, Stępnowski i in.

REDAKTORZY DZIAŁÓW: Władysław Abramowicz — sprawy kulturalne litewskie i wiadomości z m. Lidy; Zbigniew Cieślak — kronika zamiejscowa; Włodzimierz Hołubowicz — sprawozdania sądowe i reportaż specjalnego wysłannika; Witold Kiszka — wiad. gospodarcze i polityczne (depešowe i telef.); Eugenia Masiejewska-Kobylińska — dział p. t. „Ze świata kobiecego“; Kazimierz Leczycki — przegląd prasy; Józef Maśliński — recenzje teatralne; Anatol Mikułko — felieton literacki, humor, sprawy kulturalne; Jarosław Nieciecki — sport; Helena Romer — recenzje książek; Eugeniusz Swfanewicz — kronika wileńska; Józef Świąciecki — artykuły polityczne, społeczne i gospodarcze.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno i Centrala. Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4

Oddziały: Nowogródek, Bazyliańska 35, tel. 169; Lida, ul. Zamkowa 4/7, tel. 73; Baranowice, Ułańska 11; Łuck, Wojewódzka 5.

CENA PRENUMERATY
miesięcznie: z odnośnikiem do domu w kraju — 3 zł., za granicą 6 zł., z odbiorem w administracji zł. 2.50, na wsi, w miejscowościach, gdzie nie ma urzędu pocztowego ani agencji zł. 2.50

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr, przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem 30 gr., drobne 10 gr. za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów.